

רציונל מרכז הלמידה

עם היוולדנו אנו לומדים כי העולם מחולק לתפקידים שנועדו לבנות ותפקידים שנועדו לבנים. תפקידים אלו, אשר נקבעו על ידי חלוקת תפקידים מסורתית, משפיעים על הראייה החברתית האנושית בצורה שאנחנו לא מודעים לה. ראייה זו, גורמת לחברה בלתי שוויונית שמונעת מהפרט להגשים את מטרותיו ושאיפותיו בשל ההגבלות שמוצבות בפניו עקב המין בו הוא נולד.

מטרתנו העיקרית במרכז הלמידה, הייתה לחשוף את התלמידות והתלמידים שלנו לחלוקת תפקידים זו, להעלות את המודעות שלהם בכל הנוגע לבעיות אלו בחברה, שגורמות בין היתר להדרת נשים ובעיקר לחשוף אותם לשיח שוויוני למען הנחלת ערכים שוויוניים שהתלמידים/ות ייקחו איתם לעתיד. אנו מקוות, כי השגת מטרות אלו תעזור לשינוי הגישה החברתית שנוטה "להרכיב משקפיים מגדריים" בהסתכלות על החברה.

לשם השגת מטרות אלו בחרנו להעביר את הנושא שהוצג לעיל, על ידי שימוש במרכז למידה כאמצעי הוראה ייחודי. מרכז הלמידה מאפשר גיוון של דרכי ההוראה ושונה מהקנייה פרונטאלית. המרכז מאפשר למידה אישית, זוגית וקבוצתית בשילוב של מגוון פעילויות יצירתיות, חווייתיות ומותאמות לרמה האישית של כל תלמיד ותלמידה.

מרכז הלמידה בנוי מארבעה נושאים של מוקדים: המוקד הראשון, עסק באי שוויון בין גיבורות וגיבורים בהיסטוריה. מטרתנו הייתה, לחשוף את התלמידים והתלמידות לסיפורי הגבורה של נשים ולהכיר להם נרטיב היסטורי שבוודאי לא שמעו עליו עד היום. לנשים היה תפקיד משמעותי ביותר בהיסטוריה במובנים שונים ומגוונים, עם זאת, מושג הגבורה מתקשר בתרבותנו בעיקר לגברים. המוקד השני, עסק בהבדלים בין נשים לגברים ובדרך הצגתם באגדות, שירים וסיפורי ילדים המוכרים לתלמידים ולתלמידות מגיל צעיר. מטרתנו הייתה להעלות את רמת המודעות של התלמידים והתלמידות לדרך בה מוצגות דמויות גבריות לצד דמויות נשיות, לסוגיות וחוסר השוויון העולה מקטגוריזציה זו. המוקד השלישי עסק בדרך הצגת אמצעי התקשורת השונים (טלוויזיה, עיתונות, מוזיקה, פרסום) את דמותם ותכונותיהם של הגברים תוך השמת דגש על ההבדל שנוצר בדרך הצגה זו כאשר מוצגות דמויות נשיות. המוקד עסק בעיקר בסטריאוטיפים הידועים בכל הנוגע להצגת גברים ונשים. גם במוקד זה המטרה הייתה להעלות את מודעות התלמידים והתלמידות לפרטים בלתי שוויוניים שמשפיעים על התת מודע שלנו ובסופו של דבר על תפיסות החברה. המוקד הרביעי והחשוב ביותר, אפשר ליישם את החומר שלמדו התלמידים במהלך העבודה במרכז. מוקד זה, הכיל פעילויות למען גיבוש פעולות אקטיביות של התלמידים להעלאת המודעות בנושא של הבדלים בין גברים ונשים ואי שוויון בין המינים במערכת החינוך. יצאנו מנקודת הנחה, כי כאשר לומדים נושאים כאלו ומפתחים יכולת ביקורתית עליהם, אין מנוס מלרצות לשנות, אפילו אם זה בדברים שנראים מינורים ולכן החלטנו על מוקד זה כמוקד שיסכם את העבודה במרכז, גם ברמה המעשית וגם ברמת ההרגשה של התלמידים והתלמידות ליצירת שינוי.

כל המוקדים הכילו פעילויות שונות של חקירת תמונות, פרסומות, סרטים, כתבות, דמויות היסטוריות ואירועים היסטוריים, בדגש על ראייה ביקורתית וחשיבה עתידנית לשינוי.

עזרי המוקד הינם מגוונים ומותאמים לכל תלמיד ותלמידה- לרמתו/ה ולתחומי העניין שלו/ה למען יצירת עניין והנאה בלמידת הנושא. לשם הבקרה הכיתתית אשר ליוותה את התלמידים והתלמידות לאורך כל העבודה במרכז, קיבל/ה כל תלמיד/ה דמות אשר פעלה למען שוויון בין נשים לגברים, גם לשם זיהוי הפעילויות האישיות שלהם/ן אך בעיקר לשם הזדהות עם דמות כזו. נושא אי השוויון בין המינים הוא נושא הדורש ראייה ביקורתית ויכולת ניתוח ואמנם המוקדים השונים הכילו בקרות פנימיות רבות, אך בעיקר בקרות חיצוניות למען בדיקה ויצירת תהליך משמעותי של הסטודנטיות ביחד עם כל תלמיד ותלמידה על הנושאים שנלמדו.

מטרות כלליות עבור מרכז הלמידה

- הרחבת הידע הכללי של התלמידים והתלמידות.
- היכרות עם מושגי יסוד בנושא המגדר.
- תפיסת החשיבות של מודעות לנושא אי שוויון בין המינים.
- היכרות עם דמויות היסטוריות נשיות.
- עידוד יכולת הסקת מסקנות מתמונות וטקסטים שונים.
- עידוד מיומנויות של לומד עצמאי אצל כל תלמיד ותלמידה.
- עידוד ראייה ביקורתית על מסרים בלתי שוויוניים המעוברים בפרסומות, סרטים, שירים וסיפורי ילדים.
- זיהוי השפעת תכנים שאינם שוויוניים על החברה.
- הכרת פעולות שונות שניתן לעשות למען שוויון בין המינים.
- עידוד יכולת לשנות עוולות שונות בחברה.
- הכרת דמויות היסטוריות שונות שפעלו למען אי השוויון בין נשים לגברים בחברה.
- עידוד יכולת התנהלות תקינה בדיון.
- תפיסת החשיבות של מודעות לנושא אי שוויון בין המינים.
- עידוד יכולת הבעה בעל פה.
- עידוד יכולת הבעה בכתב.

תיאור מרכז הלמידה

נושא מרכז הלמידה ופריסתו:

"מין מצא את שוויונו" אי שוויון בין המינים

"תעבירו את זה הלאה"

העלאת המודעות בחברה לגבי אי שוויון בין המינים.

פעילויות שנעשו:

1. תעודת זהות לדמות שפעלה למען שוויון.
2. שינוי תכנים בלתי שוויוניים בסיפורי ילדים.
3. שינוי תכנים בלתי שוויוניים בפרסומות טלוויזיה.
4. העברת שאלוני עמדות לגבי אי שוויון בכיתה למורים/ות.
5. הכנת לוח היסטוריה/ פתיחת קבוצה בפייסבוק.

"זה הכל עניין של רייטינג"

אי שוויון באמצעי התקשורת השונים.

פעילויות שנעשו:

1. עשיית דף עבודה על פרסומות מהעיתונות.
2. צפייה בסרטונים של פרסומת מהטלוויזיה ועשיית דפי עבודה עליהם.
3. משחק- התאמת סטריאוטיפים.
4. "חוק הפוטושופ"- קטע מידע ודף עבודה.

"כשהנסיכה פגשה את

הנסיך"

אי שוויון באגדות, שירים וסיפורי ילדים.

פעילויות שנעשו:

1. צפייה בסרטונים של סרטי "דיסני" ועשיית דפי עבודה עליהם.
2. עשיית דף עבודה על ספר ילדים.
3. עשיית דף עבודה על שיר ילדים.
4. השוואה בין גרסאות שונות לסיפור כיפה אדומה.

"גיבורות וגיבורים"

אי שוויון בהיסטוריה פעילויות שנעשו:

1. קריאת קטעי מידע ועשיית דפי עבודה על דמויות היסטוריות נשיות.
2. השוואת הכתוב באינטרנט על דמויות היסטוריות גבריות לעומת נשיות.
3. משחק- לוטו דמויות.
4. משחק- רבעיות גיבורות.